

HOLLANDSCHE NIJVERHEIDSKUNST

JAN EISENLOEFFEL,

□ □ DOOR HERMAN HANA. □ □

Schrijvende over Jan Eisenloeffels werken kom ik al dadelijk in conflict met mijn titel, want, hoewel deze kunst binnen Hollands grenzen ontkiemd is en ontloken, kan ik haar toch niet even Hollandsch noemen als, bijvoorbeeld, een klomp, een boeresjees, een windmolen of een lange pijp.

Toch laat ik mijn titel maar staan, immers, wilde ik onder Hollandsche nijverheidskunst alleen rekenen, wat even Hollandsch is als de genoemde zaken, dan zou ik tekort doen aan veel van haar moderne produkten, waarin toch zoo vaak iets onmiskenbaar eigens ons toesprekt en blijvend bekoort.

Vergun mij, over die eigenheid of volksaard, en over de eigenheids-uitbeelding of volks-stijl, iets te zeggen. Ik wil 'n teere en dus belangrijke kwestie aanroeren en neem alzoo mijn eerste houvast aan de reeds genoemde lange pijp.

„De lange pijp heeft uit.” Ik weet het en zeg: Des te beter. We kunnen haar nu in haar volle strekking overzien.

Uit verre, en dus on-eigene gewesten, kwamen Varinas en Portoriko over onze klei gedwarreld en zie, Gouda offerde dankend een der meest ge-eigende attributen

onzer Gouden Eeuw op het groene laken van Jantje Sekuur.

Denk ook aan andere rank-gesteelden. Denk voorts aan zand inplaats van klei, en voor uw Hollandsche oogen vlamt het vizioen van Hollands meest karakteristieke voorjaarsfleur: zijn tulpen-teelt.

Een kleine plek, een korte bloei, maar ze volstaan om jaar op jaar aan Holland waar te maken dat van het eigene niet altijd de eigen historie de moeder hoeft te wezen,.... en zelfs niet,.... De Perzische sjaals onzer overgrootmoeders wapperen in de rei om het te getuigen: zelfs niet het eigen ras de vader?

JAN EISENLOEFFEL, NAAR EEN TEEKENING VAN WIJLEN E. VAN BEEVER.

Jan Eisenloeffel, Mendes da Costa, Lion Cachet, de bezieling van uw Oostersch weelde-begeeren, ook al hult het zich soms in Oostersche starheid van stijl, trekt ons aan en is ons lief.

Het is wèl 'n tegenstelling.

Debuteerend als de koperman, die al het knusse gerei van theetafel en avondstond verhamerde tot de streng-logische consequenties van het machinalistisch massa-produkt, is de kloeke kunstenaar-zakenman over wien we het nu hebben, meer